

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és EGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNPAL REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	...	...	...	...	2 kor.
Fél évre	...	...	...	...	4 "
Egész évre	...	...	...	...	8 "
Egyes szám ára	...	...	...	...	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemleli részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a ... Kiadóhivatalhoz küldendők. ...
Hirdetések, valamint nyilvántári közlemények árszabály ... szerint számíttatnak. ...

Lapunkról.

Mai számunk új alakban jelent meg. Újévkor tizenkettedik évfolyamba lépett a »Petrozsényi és Vidéke«. Szállítási akadályok miatt csak a mai szám jelenhetett meg az új betűkkel nyomva.

A lap kiadó tulajdonosa nagy anyagi áldozatot hozott, hogy a modern technika haladásának szemelött tartásával az igények kielégítéséről gondoskodhassék s lehetővé tegye, hogy úgy a tartalom, mint külalakjára nézve a kor színvonalán álló sajtótermék legyen lapunk olvasó közönségének rendelkezésére.

Lapunk fennállása megcáfolhatatlan bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy a sajtó erejének és hatalmának érvényesülésére itt e határ-állomáson a helyi szociális tekintetek körén felülemelkedő magyar nemzeti érdekből is szükség van, de azt is bizonyítja, hogy lapunk, feladatának magaslátán hűen megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak.

Egy évtized múltán az öntudat megnyugtató érzetével tekinthetünk vissza pályafutására. Lapunk külalakjának változása nem jelent irányváltást. Az a vezérlő eszme lesz irányzónk, lelkesítőnk és buzdítónk jövőre is ami eddig volt: becsületesen, részrehajlatlanul, ingadozás nélkül, személyi tekintetek félretételével a közjóra irányuló törekvés támogatása, a közös érde-

keinek előmozdítása. Ebben a tekintetben nem ismertünk eddig, nem fogunk ismerni ezután sem megalkuvást.

Az idővel, a viszonyokkal változnak a kor uralkodó eszméi, amelyek, mint jelszavak felmerülnek s bár az a tulajdonságuk, hogy agitáció nélkül is terjeszkednek, mindazonáltal mi a sajtó feladatának ismerjük, hogy a győzelmesen előrehaladó üdvös eszmeáramlat útját egyengessük, hogy szinte észrevétlenül hatalmukba kerítsék az elméket és szíveket. A jelszavak mögött rejlő eszmék megvalósítása képezte és képezi nyíltan vallott programunkat.

Országos politikával nem foglalkozunk. De a nemzeti eszme terjesztését mindenek felett való feladatunknak tekintjük, mely abban az igazságban nyer kifejezést, hogy a nemzet hatalma nem a fegyverek, hanem a kultúra erején épül. A kultúra pedig csak ott virágzik, ahol fejlett, céltudatos gazdasági élet termékenyíti talaját.

A nemzet gazdasági életének parányi tényezői vagyunk itt a Zsilvölgyben, de csekély erőnkkel hozzá kell járulnunk a nagy jövőt előkészítő, a nagy álmot valóra váltó nemzeti munkához, amely szünetnélküli harc a nagy világversenyben, ahol nem a gyilkoló fegyverek mérkőznek, hanem a gazdasági erők.

Ebben a harcban részt vettünk, részt kívánunk venni a jövőre is. Azzal, hogy Petrozsény és a Zsilvölgy kulturális haladását gazdasági fejlődését szolgáljuk, a szívekben rejlő nemzeti vágy megvalósítását mozdítjuk elő. A vidék erősödése növeli a nemzet akcióképességét, mely a

győzedelmesen előrehaladó eszmeáramlat erőforrása.

Az utóbbi évtizedben óriási haladást tett Petrozsény és a Zsilvölgy. Lapunk a közéleti tevékenység minden mozzanatáról hű ismertetést adott. Nem egy üdvös eszme lapunkban lett megpendítve s lapunk útján nyert elterjedést s győzedelmeskedett.

Mert, miként az országra, úgy egyes községre és vidékre is áll, ama igazság, hogy: a fejlődésnek tempója attól függ, hogy fölismerik-e az uralkodó eszmeáramlatot. Ha igen, akkor a fejlődés gyors, egészséges és akadálytalan.

Megnyugtató az öntudat, hogy a hasznosan, áldásosan érvényesülő eszmék terjesztése körül buzgó odaadással és sikeresen közreműködünk.

És ily irányú működésünk az érdekelt közönség jóakaratu támogatásával találkozott. Ilyen támogatás nélkül nem leszünk képesek a jövőben, amint, hogy képtelenek lettünk volna a múltban megfelelni annak a fontos feladatnak, amely erre a szerény, de kipróbált sajtó termékre vár.

Lapunk felelős szerkesztője szellemi és erkölcsi támogatást kér ama magasztos cél érdekében, melyet a »Petrozsény és Vidéke« fennállása óta szolgál. A kiadó anyagi támogatással lehet képes a lap költségeit fedezni. Tehát kéri mindazokat, akik előfizetési díjakkal hátralékban vannak, hogy ezt kiegyenlíteni sziveskedjenek. A címlapon kitüntetett előfizetési díj az eddigi, s az előfizetések megújítására lapunk pártolói tisztelettel kérjük.

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Nem tudom én, miért szeretlek ...

Kábítóan ragyog szemed,
Mosolyogva én reám,
Elbódítád a szívemet
Enyegő szép kis leány.

Rabodád lett már a szívem,
Nincs menekvés, csak remény,
Szerelmedet kis leánykám
Mégis, mégis kitélem én.

Mért is szeretlek én téged,
Bogárszemű, barna lány?
Talán, mert az egész lényed
Mese, poézis, talány?

Hogy az orcád, piros orcád,
Rózsás hajnal-bibora,
Hogy szép hajad, selyem fűrtöd,
Fekete éj fátyola?

Nem tudom én, mért szeretlek,
Mért imádlak tégedet,
De érzem, hogy szegény szívem
Árva lenne nélküled.

Miért?

Kórház udvaráról kigördöl egy szekér,
Lassan halad tovább, a temetőbe tér ...
Deszka koporsót visz, koszorú síncs rajta:
Szegényes temetés, az is olcsóbb fajta ...

Szegény özvegyasszony borul az új sírra:
Miért tetted ezt, fiam? Ezt zokogja sírva
Százszor, ezerszer is megkérdezi tőle ...
— Borús téli alkony száll a temetőre ...

Szegény özvegyasszony alig ment el onnan
— A jó Isten tudja, mi van a dologban?
Egy szép, gazdag asszony borult le a sírra;
S miért tetted ezt? az is azt zokogja sírva ...

ÓSZIÁN

A FARSANG.

Nem kérdi, hogy van-e kedvünk mulatni. Beköszönt évenként pontosan az év első hetében, vizkereszt utáni vasárnap s tart hamvazó szerdájig.

Ez Karneval herceg uralkodásának időtartama. Mondhatni: pünkösdi királyság és mégis ez a leg-hosszabb ideig tartó uralkodás, mert legalább egy- leg-följebb két hónapra évszázadok óta biztosítva van.

Az idei farsang január hó 7-től március hó 3-ig, összesen 57 napig tart. Ki lehet busulnunk tehát magunkat. Csak arra vigyázzunk, hogy a dinom-dánom következményeit ne orvosi kúra mellett kelljen kihever-nünk s mire a bőjti napok elkövetkeznek, az erszény se essék száraz nyavalyába akkorára. Lassabban forogjon tehát kezünkben a telt pohár, s ha ajkunkon zeng a dal.

Szomorúan szól a magyar nótá;
Hiszen másképp, hogy miképp is szólna?
Nem tudom, mi van ezen a népen:
Sírva vigad, hej a magyar régen!

Kérdi lekem fűtől, fától:
Miért borítja néha fátyol:
S mind azt mondja, mert csak álom
Itt e földön boldogságom.

Ne legyen a szomorúság, elkeseredés. Gondoljuk meg, hogy lesz még másként is. Mert soha sem volt még úgy, hogy valahogy ne lett volna.

Hazajás nóták, népdalok sőt válogatott egyházi énekek is kerülhetnek sorra a nép között. Az ifjuság költői szavalmányokkal is gyönyörködhesen, hogy ami szép, jó és nemes, az iránt lelkesedésre buzduljunk. A dalokat, nótákat és énekeket ősi magyar szokás szerint áldomás mondások válthatják fel, jó izűek, elmések, okosak, tanulságusak és mulattatók, hogy, ha telt a pohár, a szív se maradjon üresen s a gyengébbeknek elméjük is termékenyedjék meg. Így emelkedünk ki a hétköznapi-ságból, így ülünk valóban ünnepet s így költözik ünnepi fény is kicsiny, szerény lakásunkba, hogy szívünkbe hasson s boldogságot szüljön abban.

Országszerte gondoskodás történt arról, hogy esti, vagy vasárnapi előadások tartásával különösen a fiatalság ismeretkőre bővítették és hogy kellemesen szórakozva gyarapítsák tudásukat.

A farsang egyik nevezetessége, hogy, akkor szokták a legtöbb lakodalmi ünnepélyt tartani. E szokás magyarázata egyszerű. A farsang téli hónapokra esik, amikor a mezőgazdasági munka szünetel, mulatozásra tehát a legalkalmasabb időszak. Mezőgazdasági országokban ugyais — amilyen Magyarország is — nem lehet olyan a munkabeosztás, mint ahol inkább mesterséget, ipart és kereskedést űznek. A mezőgazdának és mezőgazdasági munkásnak munka idején, főként nyáron talpon kell lennie éjjel, nappal. Ilyenkor tehát azon se járhat az esze, hogy mulasson. Neki a természethez kell alkalmazkodnia. A természet pedig télen pihen. Télen kell neki is ennél fogva pihennie és mulatnia. Ime a magyarázat, hogy miért tartják farsang idején nálunk a legtöbb lakodalmi ünnepélyt. Ez a szokás általánossá let. azok körében is, akik nem mezőgazd: sággal foglalkoznak

Szinészet.

Szombaton, f. hó 18-án Kulinyi Karola jutalomjátékául D'Ennery és Cormon nagyhatású színműve: »Egy szegény katona története« telt házat vonzott. Dacára annak, hogy a jutalomjátékok közönségünk áldozatkészségét már teljesen kimerítették, ezuttal is beigazolást nyert, hogy közönségünk pártolása szinte szokatlan. De végtére is szakítani kellene már a vidékieskedés elavult szokásával s a jutalomjátékokkal nem kellene terhelni azt a publikumot, amely a helyárok fizetésével a színművészet pártolásának elég áldozatot hoz.

Ezt a megjegyzést nem a jelen alkalomra vonatkoztatva, hanem általánosságban tesszük s ajánljuk az igazgató és a tagok figyelmébe. A közönség talál módot arra, hogy az érdemes művészek iránt elismerését kifejezésre juttassa s mi szükség sincsen arra, hogy kikoldulják, vagy kierőszakolják jutalomjátékokkal.

Nem egyéni vélemény ez, hanem a közvélemény kifejezése, mely annyira általános, hogy nyomása alatt a vidéken is mielőbb kasszálni fogják, ki kell küszöbölni a jutalomjátékokat. A fővárosban, a nagyobb szintársulatoknál már régóta csak hírből ismerik, mint a mult idők elavult rossz szokását, melylyel ideje volna már a vidéken is szakítani.

Ismételjük, hogy általános észrevételünk nem a szombati előadásra, legkevésbé a jutalomjátékra vonatkozik.

Az »Egy szegény katona története« annyira megázó, oly izgató, hogy hatása kétségtelen. Olyan összesség jó előadásban, mint most láttuk, könnyezésig megindító. Kulinyi Karola Madlaine-je, majd Adrienne-je kifejező igaz és erőteljes volt. Fekete, mint a cimszerep személyesítője arról tett bizonyosságot, hogy nehéz feladatának megoldásához hivatottságra való ambícióval párosult tudással bír. A kis Sziggyártó Erzsike Adrienneje elragadó volt. Mind a hárman zajos tapsokat arattak, a jutalmazott pedig ezen kívül pompás csokrot s értékes ajándékokat kapott. Az összes szerepek jól voltak betöltve.

Vasárnap f. hó 19-én, délután »Petőfi élete és halála« történeti korrajz ment felhelyárrakkal, este »Egy bolond gondolat« énekes bohózat kacagtatta a nagyszámú közönséget.

Hétfőn, január hó 20-án »Bernáth« énekes bohózatot adták másodszer, félig telt ház előtt mulattatóan, jól sikerült, mint először.

Kedden f. hó 21-én a »Házi béke« vígjáték kellemes estét szerezett a szép számú közönségnek. Kunhegyi, Sáska Ilona, Kulinyi Karola, Dénes, Kóhalmi és D. Fonó Gizi által a főszerepek kitünően voltak kreálva.

Szerdán, f. hó 22-én »A kis trafikós leány« énekes vígjáték ment Kóhalmi Andor jutalomjátékául.

Nem vagyunk barátja a jutalomjátékoknak, de, ha már referálni kell róla, mindenk előtt csodálkozunk,

A farsang lakodalmi és másféle ünnepségek tartására s mulatozásra azért is a legalkalmasabb időszak, mert a kamara is ilyenkor a legteljebb. Sódar, szalonna, oldalas, orja ilyenkor lóg legtöbb a füstön. Szőlőtermő vidékeken a borféle se régen forrt ki magát. Van tehát mit aprítani a tejbe — akarom mondani — a lábasba s van amivel azt meglocsolni is, élvezésük után különféle betegségek gyomrunkban, hogy annál kevésbé csirázanak ki.

A társadalomban farsang idején, régente sokféle szokás uralkodott. Ezek legtöbbje azonban kiment immár divatból. Egy része maga-magától multa idejét, mivel az emberek fejlődnek s olyasmikben nem tudnak gyönyörködni; más részét az étellel való nagyobb küzdelem szorította háttérbe; a többi részét pedig a hatóság látta rendészeti okokból szükségesnek beiltani. Menyegzői ünnepélyt azonban valamint régen, úgy ma is farsang idején tartanak legtöbbször. Sok jegyvespár csak a farsangra várakozik, hogy egybással egybekelhesen. Bizonyos vidékeken máskor, mint ilyenkor lakodalmom nem esik. Ahol ilyen szokás uralkodik, ott már a karácsony táján észre lehet venni és ilyen helyen a kézfogót is tömegesen szokták megtartani. Van, ahol ez a kézfogó mulatós módon történik meg. Eképpen: Valamelyik tekintélyesebb gazda a faluban vendégül hívja meg a házasulandó legényeket. A legények örömet tesznek eleget a meghívásnak, mert tudják, hogy ott lesznek a környék legszebb és férjhez menendő leányai is. Az egybegyűlteket eleintén táncolnak és különféleképpen mulatoznak. Bizonyos idő múltán azonban a legényeknek a leányok közül élettársat kell választaniuk. Csak hogy ez nem olyan könnyen megy. Mielőtt erre kerülne a sor, a házasz-

hogy Kóhalmi, az a nagyobb kalberű hivatott intelligens színész ezt a képtelen darabot választotta. Kóhalmi erős, fiatalágához képest kiforrott jellem-színész. Ebben a szerepkörben van igazi elemében. Hogy más zsánerben is derekasan helyt áll, az dicséretére válik, de jutalomjátékául olyan darabot kellett volna választania, amely a maga nemében irodalmi beccsel bír s amelyben művészi ambíciójának érvényesülésére teret találhatott volna. Elhibázott gondolat volt tőle ez a hülyeségekkel szaturált darab választása, melyet D. Fonó Gizi (Mignette) elragadó kedvessége, Sáska Ilona (Grandiérné) pomdás játéka, Dénes kacagtató Labouret-je a jutalmazottal vetekedő igyekezettel sem tudtak megkedveltetni. A nézőtér félig telt meg s a Kóhalmi-nak jutalmazott elismerés- és ajándékkal eddigi sikereit honorálta a közönség, mit azzal is demonstrált, hogy:

Csütörtökön f. hó 23-án »Az Ördög« második előadása alkalmával zsufolásig megtölté a színházat s tünető elismeréssel hódolt Kóhalmi-nak magas színvonalu remek alakításáért, a cimszerep mesteri kreálásáért.

Ebben a darabban, miként először, most is nagy sikere volt. Inkább ezt választotta volna jutalom játékául. D. Fonó Gizi, Kulinyi Karola és Dénes a főszerepekben ezuttal is igen jók voltak s rászolgáltak a tünető elismerésre.

»A kis trafikós leány« előadására visszatérve nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy nem szabad a közönség elnevezésére annyira számítani, hogy a diszletektől is eltekintsen. Szembántó, sőt bosszantó, hogy a trafikós bolt és a marquis ősi kastélyának díszterme egy és ugyanaz a díszlet.

Az már megbocsáthatatlan izléstelenység, hogy fényesen megvilágított helyen két természetrajzi szemléltetési ábrát akasztanak fel s azokról, mint az ősök arcképéről beszélnek. És ne higgye a rendezőség olyan naivnak a közönséget, hogy színehagyott zöld káposzta fejet és ugorkát ábrázoló aquarelt biboros s aranyos mezbe öltözött ősök arcképének néz. Ha nincs megfelelő kép, akkor ne legyen semilyen s beszéljenek róla a színfalak mögé mutatva, mintha ott volna. Ez nem esik az izlés és illúzió rovására.

Pénteken f. hó 24-én »Casanova«-t ismételték felhelyárok mellett, félig telt ház előtt.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Eljegyzés.** Gyurász Árpád r.-t. edéssz tart. m. kir. honvéd tiszthelyettes Kovásznáról, eljegyezte Joánovits Katinkát, Joánovits János közs. törvénybíró leányát Petrozsényben.

— **Esküvő.** Grosz Jakab petrozsényi fiatal fodrásmester febr. 5-én d. u. 2 órakor esküszik örök hűséget Kolozsvárott az orth. izraelita templomban Gottlieb Juliska úrléánynak.

— **Házasság.** Herz Henrik petrozsényi fiatal

szony a leányokat egy külön szobába vezeti, ott őket lepedőkbé és különféle szövetekbe burkolja, hogy felismerhetetlenekké váljanak. A beburkolt alakok között kell kinek-kinek szíve választottjára találnia, mert a választás kötelező, s akit a vakors szeszélye valakinek juttatott, azt — ha neki nem tetszik — nyakáról csak magas váltságdíj lefizetése mellett rázhajtja le. Ha a váltságdíjat előteremteni nem tudja, a választottal meg kell esküdni. E szokás révén az ilyen vidéken vén leány nem is akad s e szokás meghonosításával az ilyen vidéken annak idején valószínűleg ezt a célt is akarták elérni. Ha egy leánynak jövődöbelije nem akad, annak még a meszsze levő indusok se örülnek. Inkább hát annyi pénzt adnak vele, amennyit tudnak, csak hogy otthon ne maradjon. Akadnak, akik megveszik. Elszegényedett emberek barangolnak szerteszét folyton az országban, hogy az apa által az ilyen leányt maguknak eladassák. Ott ugyanis az apára szegényen az, ha leánya otthon marad s azért igyekszik azon minden áron túladni. A pártában maradt indus leánynál azonban még szerencsétlenebb az özvegy indus aszszony. Ennek bűnéül tudja be az odaváló felfogás, hogy özvegyen maradt s férjhez se szabad ujjalag mennie. Házjátát levágják, dísztelen ruhába öltöztetik, semmiféle ünnepélyen soha meg nem jelenhet s egész életét imádkozással és bűntőléssel kell eltölteni. Ha megszegi a tilalmat s férjhez megy, férjétől elválasztják s kitűzik a vadonba, ahol éltenszomjan kell elvesznie.

De, ha ott, ahol beburkolt alakok közül kell a legénynek a maga imádottját kiválasztani, a legényt teszik ezzel próbára, van ország, ahol viszont a leánynak kell ilyen próbán átesnie. Oroszország egyes vidékein

kereskedő február hó 11-én d. u. 3 órakor köt házassági frigyét Mandl Minka úrléánnyal Lupényben az örömszülők: Mandl Hermann és neje házában.

— **A „Petrozsényi Casinó,“** mint már említettük február hó 1-én tartja a bányatársulat vendéglátó épülete nagyertermében és saját helyiségeiben zártkörű táncestélyet, mely a széles körben nyilvánuló érdeklődésből és előkészületekből következtetve fényes és látogatott lesz. Kezdeté pontban 9 órakor. Személyjegy 4 korona, családjegy 6 korona.

— **A petrozsényi kir. járásbíróság ügye** a minisztertanácsban is végleg eldőlt. Mult számunkban említettük, hogy az igazságügyminiszter, mint reszortjához tartozó ügyben akként döntött, hogy elfogadva a törvényhatóságilag jóváhagyott községi ajánlatot, elrendelte a telekkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbíróság felállítását. Ehhez a döntéshez a minisztertanács is hozzájárult. Petrozsény és az egész Zsilvölgy közönségének régi vágya teljesült tehát. A járásbíróságok szervezése a törvényhozás elé tartozik. Ez volt főakadálya a petrozsényi járásbíróság felállításának, mely ezuttal úgy lett megoldva, hogy a köztekintetektől megszüntetett egyik Mármaros megyei kir. járásbíróság helyett, a törvényben megállapított létszám keretében a petrozsényi lett szervezve. Háromziben járt küldöttség ebben az ügyben a kormányál. Mindannyiszor megígérték a miniszterek a petrozsényi kir. járásbíróság felállítását s mind a három esetben még a küldöttség vissza se érkezett, a kormányok beadták lemondásukat s ezzel az ügy is huzódott tovább, míg végre megmáshíthatlanul s véglegesen a közönség ohajása teljesült.

— **Pálfordulás.** Tegnap f. hó 25-én volt Pálfordulás. A néphit szerint ez a nap a tél közepe amidőn a medve kijön az odújából s ha szép napos idő van, akkor visszamegy s alszik tovább, mert a tél nagyobb fele még ezután következik. Szombaton verőfényes idő volt s ahová a nap süttött a hó is olvadt s így a néphit szerint még a tél hosszabb ideig tart, mint amennyi már elmúlt. Hát, biz ez nem valami vigasztaló, mikor a fűtőanyag olyan drága.

— **Vidék figyelmébe!** Két izben lefolyt vívótanfolyam alatt alkalmam volt egy pár helybeli úrral az olasz vívást elsajátíttatni ugyanannyira, hogy már meglehetősen szép gyakorlattal rendelkeztek; tekintve azt, hogy ezen nemes és hasznos sport folytonos gyakorlat után tökéletesíthető, csak alkalmat nyújtok arra, hogy hetenként kétszer, szerda és szombat naponta este 8 óratól kezdődőleg az alsó kolóniában lévő társulati vendéglő nagyertermében a vívást tovább gyakorolják.

A többi fiatalság közül azokat, akikkel ezideig kardfogva szembe állni nem volt szerencsém és akik előtt esetleg a pohár csengésénél kedvezőbb a kard csörgése, ez alkalmkor szintén szívesen látom.

Schuster Sámuel
okl. vívómester.

ugyanis a nászestén a férj egyik csizmájába pénzestárcát, másikban korbácsot rejt s a csizmát a fiatal aszszonynak kell lábáról lehúzni. Ha azt húzza először le, melyikbe a korbács lett rejtve, nem fog rá pénzt bízni s elveri gyakran, mert az ilyen aszszony hite szerint a pénzzel bánni nem tud s annak, — hogy jó legyen — verés is szükséges. Ellenben, ha először azt a csizmát húzta le, amelybe a tárcát rejtette, akkor azt takarékos, munkásaszszonynak hiszi, akire rábízható a pénz s a ház gondozása. Az ilyen aszszony maga lesz aztán úr a háznál. Szerelmes férfiak különben mind a két csizmájukba pénzestárcát rejtjenek.

Ilyen babonákról hallva, vegyük bírálat alá, hogy nem vagyunk-e mi is hasonló balga hiedelmek rabjai. Észlelve azt, igyekezzünk megszabadulni azoktól. A farsangi időszakot használjuk azért ne csak mulatozásra, de hasznos és oktató könyvek olvasására is. A jó könyvek olvasásának az az előnye is megvan, hogy elvon olyan időtöltéstől, amely költségekkel jár. A mai világban pedig számszorosan kell takarékoskodni, mert ma minden hiányzó garas előteremtése gondolat jár. A pazarló életmód egyébiránt megboszlatta magát régen is. Bizonyosság erre, amire az arany abécé már régen is intette az embereket:

»A holnapról gondoskodjál,
Dolgozz, takarékoskodjál;
Ha mindég a vigját járod
Koldusbotodat íaragod.

A sok eszem-iszomféle
Juttat keserves inségre;
Végül hazád szélére lépsz
S más ország bujdosója léssz.«

— **Vonatkisiklás.** Tegnap, szombatra virradóra Livádia és Krivádia között a tehervonat kisiklott s a pályatest megrongálása folytán a tehervonatok 24 óráig nem közlekednek s a személyvonatok átszállással közlekednek. A kisiklás oka eddig ismeretlen. Személyek nem sérültek meg.

— **Rendelet az ev. ref. egyház elnevezéséről.** Andrássy Gyula gróf belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint az 1904. évi második budapesti országos református zsinat az általa alkotott törvényekben úgy az ev. ref. egyházat, mint az ev. ref. vallást reformátusnak nevezi, s ezt az elnevezést elfogadja az 1907. évi február 14-én kelt ama legfelsőbb elhatározás is, amely a jelzett zsinati törvényeket jóváhagyja és megerősíti, ehhez képest az ev. ref. egyház és vallás hivatalos elnevezése ezáltal nem evangélikus református hanem református.

— **Az ország marhaállományának megvizsgálása.** A múlt év folyamán különösen a felvidéken és néhány erdélyi vármegyében nagyobb mértékben elterjedt ragadós száj- és körömfájás a téli hónapokban örvendatosan csökkenvén, remélni lehet, hogy a betegség az óvó és elfojtó intézkedések pontos foganatosítása mellett a tavaszig vagy teljesen megszűnik, vagy pedig a fertőzött községek száma a minimumra redukálódik. Nehogy azonban a tavaszi gazdasági munkák beálltával és az állatforgalom élénkülésével egyes helyeken esetleg eltitkolt betegség az országban széthurcoltassék, a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a legelőre való kihajtás előtt az ország nem hasított körmű állatállománya is, mint a lovak, darabonként pontosan megvizsgáltassék, hogy ezáltal a száj- és körömfájás eltitkolásából származó veszélyeknek idejekorán eleje vétéssék. A miniszteri rendelet részletes utasítást tartalmaz a szarvasmarhák, a juhok, a kecskék és sertések, miként való megvizsgálása iránt, valamint az iránt is, hogy azon állatbirtokosok, akik nem akarják állataikat a vizsgálathoz elővezetni, vagy pedig, akik állataikra állatorvos által állandóan felügyeltetnek, miképpen tartoznak állataikat megvizsgáltatni. A rendes vizsgálatra elővezetett állatokat az állatorvos díjmentesen vizsgálja meg és a betegekkel való elbánásra vonatkozólag is díjmentesen ad tanácsot;

s vizsgálat összes költségeit az államkincstár viseli. A gazdák saját érdeke, hogy ezen nagy fáradtsággal és költséggel járó vizsgálatokat a maguk részéről jóindulatulag támogassák.

CSARNOK.

Apróságok.

A kéményseprő szerelme.

A kéményseprő-legény forró szerelemre gyuladt gazdája özvegye iránt. Komoly és tisztességes ajánlatot tett neki a derék fiu és fekete szíve csak úgy repesett az örömtől, ha terveit szövögette a boldog jövőre gondolt. Az özvegy azonban — minden hagyomány ellenére — fehérképu férjet választott magának. A kétségbeesett szerelmes kikelt a csalia nő ellen egy szaktársa előtt és elsiratta reményeit, álmait.

Vigasztalódjál — szólott neki a kormos férfiú — hiszen nem küzdhetsz végzeted ellen; a kéményseprő tervei mindég füstbe mennek . . .

A kozervatív hal.

A fűszeresboltban nagy vitakozásba merültek a különféle tengeri halak. A besózott heringek indulatosan tárgyalták a napi politikát s a sardiniáknak magukból kikelve fejtegették az obstrukció jogosultságát. Az egész társaságban egyedül az orosz hal — a népszerű munka — őrizte meg korrekt nyugalmát.

— Hogy maradhat sz nyugodtan, ilyen izgatott időkben? Kérdezték a többiek.

— Nagyon könnyen: én vagyok az egyedüli köztetek, aki nem vesztetheti el a fejét.

Az öreg primadonna.

A színésznő — aki nem szokta észrevenni, hogy felette is elmúlik az idő — elégedetlenül ült a toalette tükre előtt s mérgesen turkált a szépitőszerek közt. Hosszan nézett a tükörbe, majd rosszkedvűen becsapta a fiókot, mint, aki keres valamit, de nem talál.

— Ugyan melyikünket kereshette a diva? Kérdezte a puder a karmintól.

— Az a festék nem közülünk való, mond' a karmin, annak a neve: nyomdafesték.

A nevelő eszköz.

Durva, megátalkodott lelki gyilkost vezettek a nyaktíló alá; még az utolsó percében is káromkodott és szidta az Istent. A dobörgés elnémította szavai . . . egy pilanat . . . és a feje a kosárba hullott. A guillotine megelégedve szólott magához: Hja, a legradikálisabban én nevelek; senki sem nyesi le olyan hamar az ember faragatlan tulajdonságait, mint én . . .

A volt Héjas-féle házakból, a két alsó ház külön-külön szabad kézből örök áron

ELADÓ.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal:

Dr. CSATT AURÉL.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

Sürgöncim: „VIRÁGTELEP TEMESVÁR“
Távbeszélő 10. sz.

Bármely vidékre szavatolás mellett szállítja:

A legszebb és legdivatosabb
Csokrok és Koszorúkat

üde élő virágokból, a legjobb kivitelben.

Menyegzői és alkalmi csokrokat
Ünnepélyi cs gyászkoszorúkat

Sürgős megrendeléseket táviratilag kérem.

A Monarchia legnagyobb virágszállítója.

Közyűlési meghívó.

AZ „ÁLTALÁNOS BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“ KOLOZSVÁR — FŐKOSZTÁLY LUPÉNY. —

II. évi rendes közgyűlését

folyó év február hó 2-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartja Kolozsvárt, Unió-utca 2. szám alatt a «Magántisztviselők Egyesülete helyiségében és erre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívatakn azon megjegyzéssel, hogy az 1907. évi mérleg az intézeti irodában, Kolozsvár, Mátyás király-tér 15 szám, a mai naptól fogva bárki által megtekinthető.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907. évi üzleteredményről.
2. Mérleg előterjesztése és a nyereség felosztás, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása iránti határozathozatal.
3. Három igazgatósági tag, és öt felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Indítványok.

VAGYON		MÉRLEG-SZÁMLA 1907. DEC. 31-én.		TEHER	
		K	f		
Pénztár		14525	99	Részvénytőke	200000 —
Postatakarékpénztár		397	44	Takarékbetét	300968 14
Osztrák-Magyar Bank giro		1335	67	Visszlezámitolás	65094 06
Váltó		451826	02	Tartalékalap	5803 —
Értékpapir		14783	49	Nyugdíjalap	142 38
Adósok értékpapir fedezettel		94160	92	Culturalis-alap	355 98
				Fel nem vett osztalék	1039 81
				Átmeneti számla	622 60
Leltár leírás 20/o 9780-93		7820	—	Nyereség	14248 56
Szervezés „ „ 3039-—		2400	—		
Persely		1025	—		
		588274	53		588274 53

KIADÁS		VESZTESÉG és NYERESÉG SZÁMLA 1907. DEC. 31.		BEVÉTEL			
		K	f		K	f	
Visszleszámítolási kamat	...	14182	32	Váltókamat	...	53222	40
Takarékbetét	...	8619	62	Jutalék	...	3517	61
Tisztviselők fizetése és lakbér	...	10946	68	Nyereség áthozat 1906-ról	...	1107	30
Költségek	...	3832	05				
Házbér	...	1857	50				
Adó	...	698	69				
Takarékbetét kamat-adó	...	861	96				
200 o leírás a felsz.-ból 1906 93							
„ „ „ szerv.-ból 639—		2599	93				
Nyereség		14248	56				
		57847	31		57847	31	

Kolozsvár, 1907. december 31-én.

Nyegrutz Lukács
igazg. tag.

Lengyel Kristóf
igazg. tag.

Dr. Széchy Ákos
igazg. elnök.

RADÓ ELEK
vezérigazgató, igazg. tag.

Dr. Albert Sándor
igazg. tag.

Fodor József
főkönyvelő.

Dr. Papp Ernő
igazg. tag.

Fenti mérleget s nyereség és veszteség számlát megvizsgáltuk s mindenben helyesnek találtuk.

Hadházy Sándor
felügyelő biz. tag.

Ferenczy Dezső
felügyelő biz. elnök.

Balázs Gyula
felügyelő biz tag.

„HITELBANK” RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

PETROZSÉNY.

Befizetett részvény alaptőke 200000 korona.
Tartaléktőke 42000 „

Trieszti általános biztosító társaság főügynöksége.
Magyar jég- és viszontbiztosító társaság főügynöksége.

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA 1907 DECEMBER 31-én

KÖVETEL

VAGYON		K	f.	K	f.	TEHER		K	f.	K	f.
Pénzkészlet	...			39331	81	Részvény alaptőke	...			200000	—
Idegen pénznem	...			210	42	Tartalékalap	...			31200	—
Értékpapír és sorsjegy	...			12461	75	Betétek:	...				
Kölcsönök:						Könyvecskére	...	53665	48		
Váltó tárca miből jelzálogilag is biztosítva	...					Folyó-számlán	...	89512	30		
K 961,254-60	...	1180684	47			Letét	...	49816	37	675984	15
Folyó-számlán	...	272585	61			Visszleszámitolás	...			599034	45
Jelzálog kölcsön	...	2800				Pénzüntéti tartozás	...			117985	78
Lombard kölcsön	...	2232		1458302	08	Hitelezők	...			42000	—
Pénzüntéti követelés	...			659	95	Fel nem vett osztalék	...			120	—
Követelés	...			46959	83	Hátralékos adó	...			1415	—
Különféle előlegek	...			18276	16	Átmeneti kamat	...			27003	50
M. kir. Postatakarékpénztár	...			488	38	Tiszta nyereség	...			24450	52
Ingatlan	...			10480	—						
Felszerelés	...			10000	—						
Átmeneti kamat	...			9873	02						
				1719193	40					1719193	40

TARTOZIK

VESZTESÉG és NYERESÉG SZÁMLA 1907 DECEMBER 31-én

KÖVETEL

VESZTESÉG		K	f.	K	f.	NYERESÉG		K	f.	K	f.
Kamatok:						Kamat és jutalék:					
Betétek és visszleszámitolás után	...	66113	48			Váltak után	...	118507	07		
Tartalékalap kamatja	...	1200	—	67313	48	Lombard kölcsön után	...	445	20		
Költségek:						Folyó számlák és értékpapír után	...	20751	55	139703	82
Tiszti fizetések	...	9844	98			Idegenpénznem eladásánál	...			32	35
Lakbérek	...	3983	88								
Tisztviselők nyugdíj járuléka	...	333	42								
Kezelési költség	...	4923	14	19085	42						
Adók:											
Társulati, tőke kamat adó	...	4414	49								
Illetékek	...	289	02	4703	51						
Értékpapír árfolyam különbözet	...			1736	08						
Leírások	...			22447	16						
Tiszta nyereség	...			24450	52						
				139736	17					139736	17

Összforgalom 41.513.781-72.

Petrozsény, 1908. január 19.-én.

Gerbert Béla s. k.
vezérigazgató.

Szigethy Zoltán s. k.
cégjegyző főkönyvelő.

Kohn Rezső s. k.
pénztárnok.

I G A Z G A T Ó S Á G:

Gerbert Guidó s. k.
elnök.

Dr. Ábrahám József s. k.
jogtanácsos.

Dr. Gerbert Ottó s. k.
h. igazgató.

Ezen mérleg, veszteség- és nyereségszámlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk, ezen könyvekkel megegyezőnek és mindenben helyesnek találtuk:

Eperjesy Dezső s. k.
elnök.

Gerbert Albert s. k.
felügyelő-bizottsági tagok.

Polyák Gusztáv s. k.